

POLIITTISTA VÄITTELYÄ LIBERAALIEN KESKUUDESSA

Viime perjantaina „Putj Pravdy” (№ 18) julkaisi artikkelin „Hra Struve „esivallan tervehdyttämisestä” ”*, jossa lehti tutustuttaa lukijoitaan arvioon, jonka eräs avomieli-
simmistä ja johdonmukaisimmista vastavallankumoukselli-
sista liberaaleista on antanut Venäjän poliittisesta tilan-
teesta.

Seuraavana päivänä „Retsh” lehti julkaisi hra Miljukovin pitkän, „periaatteellisen” kirjoituksen hra Struvea „vastaan” tuon hänen samaisen, esivallan tervehdyttämistä koskevan artikkelinsa johdosta. On hyödyllistä tarkastella näiden kahden liberaalin kiistaa, sillä ensiksikin kiista koskee Venäjän politiikan mitä tärkeimpiä kysymyksiä ja toiseksi kiista paljastaa sen, että porvarillisia toimihenkilöitä on *kahta poliittista tyyppiä*. Ja ne ovat sellaisia tyyppejä, joilla tulee olemaan pitkän aikaa, vuosikymmeniä, oleellinen poliittinen merkitys Venäjällä ja joilla on samanlainen merkitys myös kaikissa kapitalistisissa maissa. Proletariaatin on etujensa vuoksi tunnettava nuo tyytit.

Hra Struve on ilmaissut viime vuosien aikana täydellisesti ja varsin selvästi näkökantansa kirjassa „Vehi”⁴⁶. Se on vastavallankumouksellisen liberaalin, uskonnon (ja filosofisen idealismin, joka on varmin ja „tieteellisin” tie uskontoon) kannattajan, demokratian vastustajan näkökanta. Se on selkeä, selväpiirteinen näkökanta, jonka merkitys ei ole persoonallinen, vaan luokkaluontoinen, sillä todellisuudessa Venäjän lokakuulais- ja *kadettiporvaristo kokonaisuudessaan* oli vuosina 1907—1914 nimenomaan tällä näkökan-
nalla.

---

* Ks. tätä osaa, ss. 101—103. *Toim.*

Asian ydin on siinä, että sekä lokakuulais- että kadetti-porvaristo on kääntynyt oikealle, pois demokratiasta. Asian ydin on siinä, että tuo porvaristo pelkää enemmän kansaa kuin taantumusta. Asian ydin on siinä, että tuota käännöstä ei ole aiheuttanut sattuma, vaan porvariston luokkataistelu proletariaattia vastaan. Asian ydin on siinä, että Struve ja hänen jälkeensä Maklakov ovat vain avomielisemmin kuin muut kadetit sanoneet totuuden omasta luokastaan, omasta puolueestaan.

Tuo totuus oli karvas pala niille kadettipuolueen diplomaateille (ennen kaikkea hra Miljukoville), joiden mielestä on välttämättä kosiskeltava kansanjoukkoja, sillä he arvelevat, että kansanjoukot eivät ole esittäneet osaansa loppuun ja että porvaristo taitaa joutua elämään ja toimimaan järjestelmissä, jotka eivät ole yksinomaan Purishkevitchien luomia, vaan — kaikkeahan voi sattua — joita luovat kansanjoukot, „roskaväki”, „katurahvas”, työläiset.

Ajaen samaa linjaa kuin hra Struve ja hra Maklakov, hra Miljukov tahtoo peitellä tuota linjaa, kaunistella itseään yleisön silmissä, petkuttaa kansanjoukkoja ja kuljettaa niitä talutusnuorassa. Siksi hra Miljukov on *näennäisesti* väittelevinään „Vehin” ja Struven kanssa, kumoavinaan Maklakovin, vaikka hän *todellisuudessa* vain opettaa Struvea ja Maklakovia salaamaan viekkaammin ajatuksensa.

Hra Miljukovin pitkän, Struvea vastaan suunnatun kirjoituksen päätarkoituksena on Struven syyttäminen „auttamattomasta sekasotkusta”.

Kiukkuista ja jykevää — eikö totta?

Mikä sitten on sekasotkua? Se, että Struve uskoo „optimistisesti” esivallan tervehtymiseen, mutta itse kuitenkin sanoo, että esivalta ei ota varteen „järkytyksistä” koituvia opetuksia ja siten tekee „järkytykset” kiertämättömiksi. Hra Struven mukaan ratkaisuna on joko „mellakointi” tai esivallan tervehdyttäminen. Ensinmainittua ratkaisua kohti Struve ei tahdo „pyrkä tarmokkaasti” eikä edes „toivoa” sitä.

Struvella on todellakin sekasotkua, mutta on sitä *Miljukovillakin* aivan yhtä paljon. Sillä kadettipuolue — sen johtajahan Miljukov on — ei myöskään voi „toivoa” ensinmainittua ratkaisua eikä „pyrkä tarmokkaasti siihen”.

Sitä eivät todista sanat (tyhmiä ovat ne, jotka politiikassa arvostelevat ihmisiä ja puolueita niiden sanojen mukaan),

vaan *teot*, s.o. kadettipuolueen *koko historia* vuodesta 1905 vuoteen 1914, miltei koko vuosikymmenen ajalta.

Työväen puolelle asettuminen (tietenkin minimiohjelmaa koskevissa kysymyksissä) pelottaa kadettipuoluetta enemmän kuin riippuvaisuus Purishkevitsheista.

Tämä koskee koko puoluetta, koko kadetti- ja lokakuulaisporvaristoa, ja Miljukov on suorastaan naurettava, kun koettaa soimata siitä vain Struvea.

Kaikissa maissa historian antama kokemus osoittaa meille, että edistystä haluava porvaristo horjuu kahden vaiheilla, asettuako työväen puolelle vai ollako riippuvainen Purishkevitsheista. Kaikissa maissa — ja mitä sivistyneempi, mitä vapaampi maa on, sitä selvemmin — on havaittavissa kahta eri tyyppiä olevia porvarillisia poliitikkoja. Toinen tyyppi kallistuu avoimesti uskonnon ja Purishkevitskien puoleen, suoranaiseen taisteluun demokratiaa vastaan ja koettaa johdonmukaisesti ja teoreettisesti perustella tuota pyrkimystä. Toinen tyyppi spesialisoituu *hämäämään* nimenomaan tuota samaista pyrkimystä *mielistelemällä* kansanjoukkoja.

Diplomaattisia Miljukoveja on kaikkialla, ja työläisten pitää osata heti huomata „ketunhäntä”.

„Putj Pravdy” № 25,
maaliskuun 1 p:nä 1914

Julkaistaan „Putj Pravdy” lehdessä
tekstiin mukaan